

KINNITAN:

(alkiri)

(ees- ja perekonnanimi)

(ametikoht)

OHUTUSJUHEND MEHCHANISEERITUD AIA-, PÕLLUTÖÖDEL
Nr. _____

SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud päeva isiku poolt.

TRAKTORI JA TÕSTUKI TEHNILISE SEISUKORRA ÜLDNÕUDED

1. Traktorite ja tõstukite tehniline seisukord peab vastama käesoleva juhendi ja tehasejuhendite nõuetele.
2. Traktoritel ja tõstukitel peavad olema tehasejuhendile vastavad korras tööriistakomplektid ja seadmed.
3. Traktorite ja tõstukite kabiinid peavad vastama järgmistele nõuetele:
 - klaasid peavad olema valmistajatehase juhendi kohased, esiklaasil ei tohi juhi vaateväljas olla moonutusi tekitavaid vigastusi;
 - klaasipuhastusmehhanismid peavad töötama sujuvalt ja klaasi täielikult puhastama;
 - klaasi tõstemehhanismi korral peavad külgmised klaasid sujuvalt tõusma ja langema või kindlalt püsima ettenähtud asendis;
 - kabiiniuste lukud peavad olema korras ja vältima liikumise ajal uste iseavanemist;
 - kontrollmõõteriistade kilbid peavad olema valgustatud;
 - istmepadjal ja seljatoel ei tohi olla auke, väljaulatuvaid vedrusid ega muid teravaid esemeid; traktori reguleeritav iste peab seatud asendis püsima kindlalt (istme ja seljatoe mõõtmeid ja vormi ei tohi nende remontimisel ega vahetamisel muuta);
 - kabiini põrandal peab olema kummikate;
 - hoobade ja pedaalide jaoks ettenähtud avadel peavad olema tihendid, mis takistavad tolmu tungimist kabiini.
4. Mootorikatte kulgplekkidel peavad olema vibreerimisest tekkiva müra vähendamiseks amortiseerivad tihendid.

5. Mootoril ei tohi esineda kütuse, õli ega vee läbiimmitsemist, samuti ei tohi väljuda heitegaase kollektori ja mootoriploki ning kollektori ja väljalasketoru vahelistest ühendustest.
6. Õhkjahutusega mootoril peab õhuvõtuava olema kaetud metallist võrguga.
7. Käivitusmootori mehhanismi hoovad peavad hõlpsasti ja kindlalt ümber lülituma. Käivitusnõõril peab olema käepide.
8. Käivitusblokeeringu seade peab vältima käivitusseadmete tööle hakkamise sisselülitatud käigu korral.
9. Elektriseadmete tehniline seisukord peab tagama starteri, valgustusseadmete ja signalisatsiooni ning elektrimõõteriistade häireteta töötamise. Juhtmetes ega ühendusklemmidel ei tohi esineda sädelemist ega voolukadusid. Elektrijuhtmed peavad olema kaitstud mehaaniliste vigastuste eest, eriti aga kohtades, mis paiknevad mootori kuumade osade läheduses või kus neile võib tilkuda õli või kütust.
10. Akupatareid peavad asuma konstruktsioonis ettenähtud kohal, nad peavad olema tugevasti kinnitatud ja kaanega suletud. Akupatarei ei tohi lekkida.
11. Ratastraktori ja tõstuki roolimehhanismil ei tohi:
12. roolisamba kinnitus nõrgeneda;
13. roolihoova kinnitus võllil nõrgeneda;
14. roolimehhanismi piki- ja põikvardad ning nende detailid olla rikkis (pained, praod, keermestatud korkide ja otsakute keermete vigastused, splintide murdumine või puudumine jne.);
15. rooli piki- ja põikvarraste lõtk olla suurem kui tehasejuhendis ette nähtud;
16. rooliratas peab vastama valmistajatehase juhendile;
17. rooliratta vabakäik peab vastama valmistajatehase juhendile.
18. Esirataste kokkujooks ja pöördnurk tuleb reguleerida tehasejuhendile vastavaks.
19. Rehvidel ei tohi esineda sisemisi ega välimisi koordi läbivaid vigastusi või turvise eraldumist koordist. Õhurõhk rehvides peab vastama tehasejuhendile.
20. Veljed peavad olema kindlalt kinnitatud ja vastama valmistajatehase juhendile, neil ei tohi olla viskumist, mõrasid ega kinnitusavade kulumist.
21. Traktoritel ja tõstukitel peavad olema korras signalisatsiooniseadmed.
22. Haakeseade ja hüdroüsteem peavad olema korras. Traktori veoraua ja põllumajandusmasina haakeraua augud ei tohi olla ovaalsed. Ühenduspolt peab vastama arendatavale veojõule ning olema kindlalt kinnitatud.
23. Hüdroüsteemi voolikute ühendused peavad olema kindlad, et vältida õli leket.
24. Traktoritel ja tõstukitel peavad olema nõuetekohaselt komplekteeritud esmaabi karbid, tulekustutid, tõkiskingad ja ohukolmnurk.

OHUTUSNÕUDED TÖÖTAJALE

1. Enne traktori ja tõstuki kasutuselevõtmist tuleb kontrollida iga kord masina liikumis- ja töökindlust.
2. Enne töö algust tutvuda kõigi seadmete ja käivituselementidega. Töötamise ajal on seda liiga hilja teha.
3. Traktori ja tõstuki juht peab olema väljaõppinud ja tal peab olema vastava kategooria juhiluba.
4. Töötaja riietus peab olema kehale sobiv. Vältida liiga avarat riietust.
5. Kaasasõitjat võib ainult sel juhul transportida, kui on olemas selleks nõuetekohane istekoht. Ilma selleta ei ole teise isiku kaasavõtmine lubatud.

- Haakeriistad ja seadmed ühendada eeskirjade kohaselt. Masina sõidu-, juhtimis- ja pidurdusvõimet mõjutavad suuresti haakeriistad ja koorma raskus, seepärast jälgida, et traktoril oleks piisav juhtimis- ja pidurdusvõime.
6. Jälgida lubatavaid teljekoormusi ja kogukaalu. Sõitmisel kurvis ülestõstetud või külge kinnitatud haakeriistadega tuleb jälgida nende väljaulatuvust ja hoomassi.
 7. Teedel liikumisel tuleb rangelt järgida liidluseeskirja nõudeid.
 8. Jälgida vaatevälja. Enne liikumahakkamist tuleb kontrollida, et lähimas ümbruses ei ole lapsi ega teisi kõrvalisi isikuid.
 9. Sõidukiiruse valikul tuleb alati arvestada looduslike tingimusi. Mäkke või orgu ja nõlvakul sõitmisel vältida järske kurve. Kallakul ei tohi kunagi sidurit välja lülitada ega vahetada käiku.
 10. Kurvis sõidul ei tohi kasutada diferentsiaalitõket.
 11. Enne mootori käivitamist kontrollida, kas traktori käik on välja lülitatud.
 12. Kabiinist käivitav traktor ja tõstuk käivitada ainult siis, kui istute juhiistmel.
 13. Mootorit ei tohi lasta suletud ruumis töötada.
 14. Traktorit ja tõstukit ei tohi kunagi tankida tule või sädemete lähedal ega suitsetada tankimisel. Enne tankimist jätta mootor seisma. Mahaloksunud kütus pühkige kohe ära. Tulekahju vältimiseks peab masin olema alati puhas.
 15. Ettevaatust akuhappega ümberkäimisel - see on mürgine ja söövitav.
 16. Sõidu ajal ei tohi kunagi juhirusumist lahkuda. On keelatud jätta töötava mootoriga traktorit ja tõstukit ilma järelevalveta. Enne traktori või tõstuki juurest lahkumist lasta haakeriistad täiesti alla, fikseerida traktori või tõstuki asend seisupiduri ja/või tõkiskingadega, seisata mootor ja lukustada kabiini uks.
 17. Haakeriistad ja -seadmed tuleb kinnitada ainult selleks ettenähtud vahendite abil. Haakeriistade ja -seadmete kinnitamisel tuleb olla eriti ettevaatlik.
 18. Töid kardaan- ja jõuvõtuvõlli või teiste tööseadmete juures võib teostada ainult seisva mootori ja jõuvõtuvõlli puhul.
 19. Jõuvõtuvõlli töötamisel ei tohi keegi pöörleva jõuvõtu- või kardaanvõlli piirkonnas olla.
 20. Kaitsetoru või kaitselehter, samuti jõuvõtuvõllikaitse peavad olema paigaldatud.
 21. Pärast jõuvõtuvõlli väljalülitamist võib ta veel hoo mõjul liikuda. Sel ajal ei tohi seadme lähedusse astuda. Alles siis kui ta on seisma jäänud, võib seal juures töötada. Kui kardaanvõll on maha võetud, tuleb jõuvõtuvõllile uuesti kaitsekate peale panna.
 22. Kõrge surve all väljuvad vedelikud - kütus ja hüdraulikaõli - võivad läbi naha tungida ja põhjustada raskeid vigastusi. Sel juhul pöörduge kohe arsti poole, muidu võib tekkida raske infektsioon.
 23. Ei tohi hakata rikkeid kõrvaldama või remonti teostama, kui ei ole vastavaid teadmisi ja spetsiaalseid tööriistu. Tingimata tuleb jälgida traktori töötamise kestvust ja õigeaegselt teostada ettenähtud tehnohooldustööd.
 24. Enne igasugust hooldust, puhastamist või remonti tuleb reeglina ajamissüsteem ja mootor seisata.
 25. Regulaarselt on vaja kontrollida poltide ja mutrite kinnitusi ja vajaduse korral need järel pingutada.
 26. Masinat hooldama või remontima asumisel panna tähele järgmist:
 - toestada masin vajalike tugedegaga;

- osade vahetamisel kasutada ainult sobivaid ja vajalikke tööriistu ja kaitsekindaid;
27. enne elektrikeevitustööde tegemist traktori ja agregaaadi juures tuleb lahti ühendada generaatori ja aku klemmid;
 28. kasutatavad varuosad peavad vastama tootja poolt määratud tehnilistele nõuetele.

OHUTUSNÕUDED RIPP- JA HAAKERIISTADE KASUTAMISEL JA TRANSPORTIMISEL

1. Enne masinaga tööleasumist on vaja pöörata erilist tähelepanu hoiatavatele ja nõuandvatele ohutussiltidele, mis õpetavad masinaga ohutult töötama.
2. Üldkasutatavatel teedel liikumisel tuleb järgida kehtivaid liikluseeskirju.
3. Enne töö alustamist tuleb tutvuda masina kõigi osade ja juhtimisvõimalustega ning nende funktsioonidega. Töö ajal on seda hilja teha.
4. Masina kasutaja peab kandma ainult sobivaid rõivaid.
5. Tuleohutuse tagamiseks peab masin olema alati puhas.
6. Enne traktori käivitamist kontrollida, et ohtlikus piirkonnas poleks kõrvalisi isikuid, eriti lapsi. Oluline on hea nähtavus.
7. Masinal viibida ei ole kellelgi lubatud, ei töö ajal ega teedel liikumise ajal. Kui töötajal on vaja viibida töötamise ajal masinal, ei tohi ta oma töökohalt lahkuda ja võib teha vaid tööd, mis tingib tema viibimise masinal.
8. Masina monteerimisel traktorile või lahtimonteerimisel seada parkimistugi asendisse, mis kindlustaks piisava stabiilsuse.
9. Masina traktori külge ja selle küljest lahti ühendamisel tuleb olla eriti ettevaatlik.
10. Ballastraskused tuleb paigaldada ainult selleks ettenähtud kohtadesse.
11. Masina transportimisel arvestada lubatud teljekoormust, kogukaalu, transpordiks lubatud mõõtmeid, samuti kontrollida ja paigaldada kogu transpordiks vajalik varustus-, valgustus-, hoiatus-, kaitse- ja töövahendid.
12. Enne üldkasutatavatel teedel vedamist seada masin selleks ettenähtud asendisse ja fikseerida see vastavalt tootja poolt antud juhisele.
13. Teedel sõites valida kiirus alati vastavalt sõidutingimustele. Üles- või allamäge või üle kallaku sõites tuleb vältida järske pöördeid.
14. Rippriistad või järele haagitud masinad mõjutavad traktori käitumist sõidu ajal, juhtimisel ja pidurdamisel. Seda peab traktorijuht arvestama ja tagama piisavad juhtimis- ja pidurdusvõimalused.
15. Kurvides liikumisel tuleb jälgida masina väljaulatuvaid osi.
16. Enne masinaga tööleasumist tuleb kontrollida, et kõik kaitsevahendid oleksid paigaldatud ja õiges asendis.
17. Ei tohi viibida masina töö- ja ohupiirkonnas, samuti masina pööramispiirkonnas.
18. Enne traktorikabiinist väljumist tuleb kindlustada masin. Rippriistad tuleb täielikult alla lasta, seisata mootor ja eemaldada süütevõti.
19. Traktori ja masina vahel tohib viibida vaid sel juhul, kui traktor on kindlustatud iseenesliku liikumahakkamise vastu seisupiduriga ja/või tõkiskingadega.
20. Enne rippriistade paigaldamist või lahtiühendamist kolmepunktilisest ühendusest peavad kõik juhtimisseadmed olema sellises asendis, et masina igasugune iseeneslik tõusmine või langemine oleks välistatud.

21. Kolmepunktilise ühendusega rippriistade puhul on oluline, et rippriista haakesead oleks sama liiki kui traktoril.
22. Kolmepunktilise ühenduse välise juhtimisega tegeledes ei tohi astuda traktori ja masina vahele.
23. Haakeriistade monteerimisel tuleb nad kindlustada iseenesliku liikumise vastu.
24. Arvestada tuleb ühenduse, haakeaasa või automaatse haakeseadme maksimaalset lubatud koormust.
25. Kardaadvõlliga käitatavatel masinatel on vajalik kasutada ainult tootja poolt ette nähtud kardaadvõlle.
26. Kardaadvõlli kaitsekann ja kaitselehter, samuti käivitusvõlli kaitse peavad olema ettenähtud korras paigaldatud ja kinnitatud.
27. Enne kardaadvõlli paigaldamist või eemaldamist tuleb lülitada jõuvõtuseade välja, seisata mootor ja eemaldada süütevõti.
28. Kui traktori kaitsmed või vabakäigusidurid ei kaitse ülekoormuse eest, tuleb kardaadvõll paigaldada nii, et kaitsesidur asuks täiturmehhanismi poolel.
29. Enne jõuvõtuvõlli käivitamist kontrollida, et traktori jõuvõtuvõlli valitud kiirus ja pöörlemissuund vastaksid masina lubatud kiirusele ja pöörlemissuunale.
30. Jõuvõtuvõlli ei tohi sisse lülitada, kui mootor seisab.
31. Töötava jõuvõtuvõlli puhul ei tohi viibida pöörleva jõuvõtu- või kardaadvõlli piirkonnas.
32. Lahtiühendatud kardaadvõll asetada ettenähtud alusele.
33. Hüdrauliliselt juhitud riistade ühendamisel traktoriga tuleb jälgida hüdrovoolikute eeskirjadekohast ühendamist.
34. Hüdrovoolikute ühendamisel traktori hüdroüsteemiga peavad nii traktori- kui agregaadipoolne osa olema ilma rõhuta.
35. Traktori ja agregadi hüdrovoolikute ühendustel peaksid ühendusmuhvid ja pistikud olema tähistatud, et vältida valeühendusi. Ühenduste segimiseks tekivad vastupidine funktsioon (näit. tõstmine / langetamine) tekitab suure õnnetuste ohu.
36. Hüdrovoolikuid tuleb kontrollida pidevalt ja vigastuste või vananemise korral vahetada välja. Vahetusvoolikud peavad vastama agregadi tootja poolt ettenähtud tehnilistele nõuetele.
37. Enne töö alustamist hüdraulikaseadme juures lasta seade alla, vabastada rõhu alt ja seisata mootor.
38. Pidurisüsteemiga varustatud riistadel tuleb pidurisüsteemi reeglipäraselt põhjalikult üle kontrollida.
39. Reeglipäraselt tuleb kontrollida õhurõhku rehvides ja jälgida, et see oleks ettenähtud tasemel.
40. Rehvide montaažil tuleb kasutada eeskirjadekohaseid montaažiriistu ja seda võivad teha töötajad, kellel on vastavad teadmised ja töötingimused